

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2020. január 23.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

1.	2. oszlop 3. oszlop a) félenk nyúl szívű b) gyönyörű álomszép/meseszép/csodaszép c) dolyfös öntelt	1 pont 1 pont 1 pont
<i>Itemenként az 1 pont csak akkor adható meg, ha az adott sorban mind a két helyes részválasz (szó) megtalálható. Csak a helyesírási szempontból is hibátlan válaszok fogadhatók el, vagyis soronként mind a két szónak helyesírási szempontból is hibátlanok kell lennie. Más megoldás csak akkor fogadható el, ha egynyelvű magyar szótárral igazolható.</i>		
2.	a) A mondatok helyes sorrendje: A) – C) – B) – D) <i>A 2 pontot csak a hibátlan sorrendre lehet megadni, így ennél a feladatnál 1 pont nem adható. Minden olyan jelölési mód elfogadható, amely egyértelműen tükrözi a helyes sorrendet.</i> b) Bekarikázva: A) állatok – versek <i>Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszok között. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.</i>	2 pont 1 pont
3.	a) Bekarikázva: D) lopakodik <i>Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszok között. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.</i> b) páros rím / párrím <i>Csak ennek a két kifejezésnek az egyike fogadható el A helyesírási hibát javítjuk, de nem vonunk le érte pontot. A rímképlet (aabb) önmagában nem fogadható el.</i> c) Bekarikázva: a D) körülményeskedő <i>Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszok között. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.</i> d) A válaszra akkor adható 1 pont, amennyiben utalás szerepel – akár más szóhasználattal – a csiga céljaira: az <i>elmélet bizonyítása VAGY a talpon maradás</i>. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, nyelvi szempontból hibátlan mondatra adható meg. <i>A helyesírási hibákat javítani kell, de pontlevonás nem jár érte.</i> e) Lehetséges válaszok: – a jég annyira hideg, hogy a csiga nem fogja bírni, és megfagy; – a jég túlságosan hideg neki; – a csigák nem bírják a jeget; – a csigáknak veszélyes jégre merészkedni. <i>Minden, a lehetséges válaszokkal tartalmában egyező kiegészítés elfogadható. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, nyelvi szempontból hibátlan mondatra adható meg. A helyesírási hibákat javítani kell, de pontlevonás nem jár érte.</i>	1 pont 1 pont 1 pont 1 pont 1 pont 1 pont
4.	a) kérigek b) vekésen c) bepörpedt <i>Minden helyes válaszra 1 pont adható. Amennyiben a felvételiző több szót is beírt egy vonalra, a válasz akkor sem fogadható el, ha a jó választ is leírta. A válasz elfogadható akkor is, ha a felvételiző úgy hibázik a másolásban, hogy a szó és toldalékolása még azonosítható.</i>	1 pont 1 pont 1 pont

5. a) Gábor: A) B) 1 pont
 b) Marci bácsi A) B) C) 1 pont
 c) Pista papa: B) D) 1 pont
 d) Adélka: A) D) E) 1 pont

Nem kell sehová beírni: F)

1 pont adható minden hibátlanul, teljesen kitöltött sorra. Amennyiben a felvételiző a jó válaszon kívül mást is írt az adott sorba, nem adható meg az 1 pont.

6. a) Leírva: mindig, általában, elől, kifejezetten, megígértem, elkezdett, hússzor 5 pont

7 helyes megoldás 5 pont

6 helyes megoldás 4 pont

5 helyes megoldás 3 pont

4 helyes megoldás 2 pont

3 helyes megoldás 1 pont

1 vagy 2 helyes megoldásért nem jár pont.

A felsorolás sorrendje kötetlen. Amennyiben hétnél több megoldást írt a felvételiző, a jó válaszokkal megszerzett pontokból le kell vonni annyit, amennyivel több megoldást adott, mint hét, de nullánál kevesebb pont nem adható. (Például: ha 8 megoldást adott, akkor 1 pontot kell levonni a megszerzett pontokból.)

7. a)

fűzet – fűzet	1 és/vagy 3
patak – paták	1
írt – írt	2
szájjal – szájjal	3
rák – rak	3

 2 pont

5 helyes válaszra adható 2 pont.

3–4 helyes válaszra adható 1 pont.

1–2 helyes válaszra nem adható pont.

Amennyiben a felvételiző a jó válaszon kívül más számot is beírt, az adott sorra a válasz nem fogadható el.

8. a) sokasodjon: C) 1 pont

- b) kékben: E) 1 pont

Amennyiben a felvételiző a jó válaszon kívül mást is írt, nem adható pont.

- c) hatalmas 1 pont

- d) óriási 1 pont

Más megoldás csak akkor fogadható el, ha egynyelvű magyar szótárral igazolható.

*Szavanként az 1 pont csak akkor adható meg, ha a beírt szó a hangrendi csoportnak **ÉS** a rokon értelmű jelentésnek egyaránt megfelel.*

Csak a helyesírási szempontból is hibátlan válaszok fogadhatók el.

9. a) HAMIS 3 pont

IGAZ

HAMIS

Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- b) Lerombolt, hiányos állapotot körülíró teljes hasonlat: *(a városháza) olyan volt, mint egy lenyakazott csirke* 2 pont
 Az adott feladatra különösen alkalmas személy: *rátermett*
Adható válaszelemenként 1 pont. A hasonlat esetében csak akkor adható pont, ha a hasonlat mindkét eleme szerepel a válaszban (olyan volt, csirke). A rátermett esetén más szóra nem adható pont.
- c) Az egyenruhájuk különbözött egymástól. / Az egyenruhájuk nem volt jó minőségű. / 1 pont
 Önállóan, magukban oldották meg az egyenruha problémáját.
Adható 1 pont. Elfogadható más megfogalmazás, szóhasználat is, amennyiben lényegében egyezik a megadott válaszlehetőségekkel.
- d) Kuncogi valószínűleg sokat nevetgél. 1 pont
Adható 1 pont. Elfogadható más megfogalmazás, szóhasználat is, amennyiben lényegében egyezik a megadott válasszal.
- e) A dobót azért készítette, hogy azzal adják a ritmust a gyakorlatozáshoz. / A dobót azért készítette, hogy a gyakorlatozás közben azon doboljanak. 1 pont
Adható 1 pont. Elfogadható más megfogalmazás is, amennyiben lényegében egyezik a megadott válasszal.
- f) ban-dzsi-tott 2 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes. (1 pont)
 mind-ösz-sze
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes. (1 pont)
- g) 1 2 4 1 pont
 dönt | és | nek
A 1 pont csak akkor adható meg, ha a felvételiző a függőleges vonalakkal jól különítette el a szótövet és a toldalékokat, illetve a szó tövét és a toldalékok típusát jelölő számok is helyesek.
10. a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.
- a) Tartalomra összesen adható: 3 pont
 3 pont adható, ha
- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag;
 - a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
 - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
 - a történet logikusan, szervesen folytatja a megkezdett történetet, építve a megnevezett szereplőkre, motívumokra.
- 2 pont adható, ha
- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető
 - elem van benne, vagy kisebb önellentmondás;
 - a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz;
 - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- 1 pont adható, ha
- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
 - szegényes, szokványos a gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
 - az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

0 pont, ha

- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
- az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
- nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

b) A szöveg szerkezetére összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás alkotta szöveg

- kerek, egész, lezárt;
- formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
- logikusan és arányosan szerkesztett;
- eléri a megadott terjedelmet;
- megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
- nincs benne párbeszéd.

1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.

0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.

c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
- gazdag szókincsű, és
- gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.

1 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

0 pont, ha a szöveg

- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
- 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
- a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg **legalább 8 mondatból** áll:

2 pont

2 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **legfeljebb egy hiba** valósul meg:
 - egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy*
 - egy hiba a magánhangzó hosszúságának tévesztésénél *vagy*
 - egy elválasztási hiba *vagy*
 - egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy*
 - egy-két ékezet hiánya *vagy*
 - legfeljebb két betűtévesztés vagy betűcsere

ÉS az előbbieken ismertetett hibatípusok **mellett** legfeljebb 1 központozási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit);
– ha a hibátlan szövegben legfeljebb 2 központozási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit).

1 pont adható,

- ha a **fenti hibatípusok közül legfeljebb kettő** van jelen a szövegben, **legfeljebb 2** központozási hiba mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit)
- ha az egyéb szempontból hibátlan szövegben 3–5 központozási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit).

0 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **valamelyik hibatípus** megvalósul:
 - igekötős igék írásmódja,
 - névutós főnevek egybeírása,
 - *-ly* tévesztése,
 - tagadósók egybeírása egy másik szóval,
 - mássalhangzó-hosszúság tévesztése,
 - tulajdonnév kezdőbetűjének,
 - írásban nem jelölt hasonulás és összeolvadás jelölésének tévesztése;
- ha a 2 pont kritériumainál leírt hibatípusok esetében **három vagy annál több** hiba található a szövegalkotásban;
- ha 6 vagy több központozási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit).
- **ha a szöveg nem éri el a 8 mondatot.**

- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
 - Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthető, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.